

III.

Předchůdci symbolismu a dekadence

-10

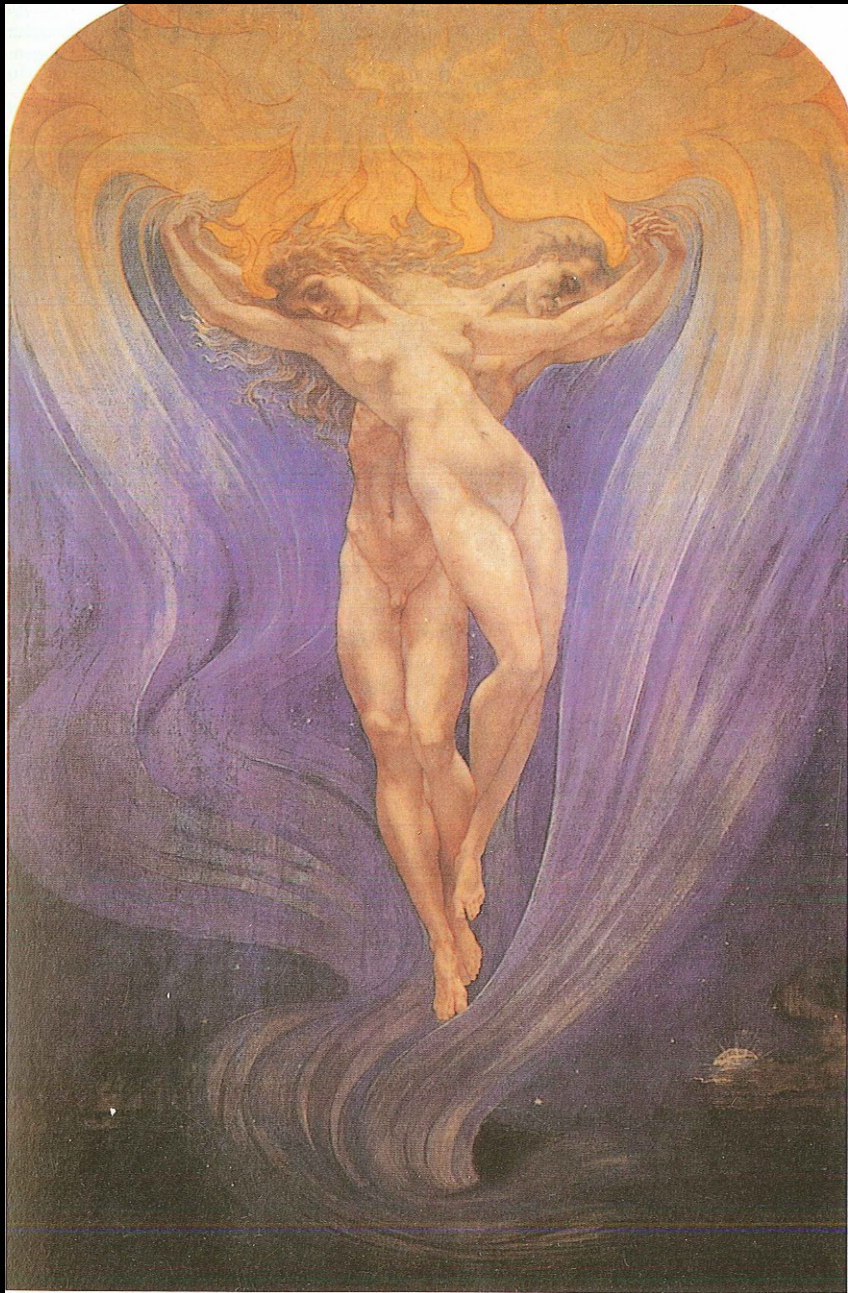
G. David i Heinrich, Mnich na břehu moře, 1869, olej na plátně, Gemäldegalerie, Berlin

William Blake (1757-1827), Vichřice milenců, Francesca de Rimini a Paolo Malatesta, scéna z Dantovy Božské komedie, 1824-27
inkoust, akvarel, City Museum and Art Gallery, Birmingham

Walter Crane, Neptunovy koně, 1892

Jean Delville, *Láska duší*, 1900

Giovanni Segantini, Trest za luxus, 1891

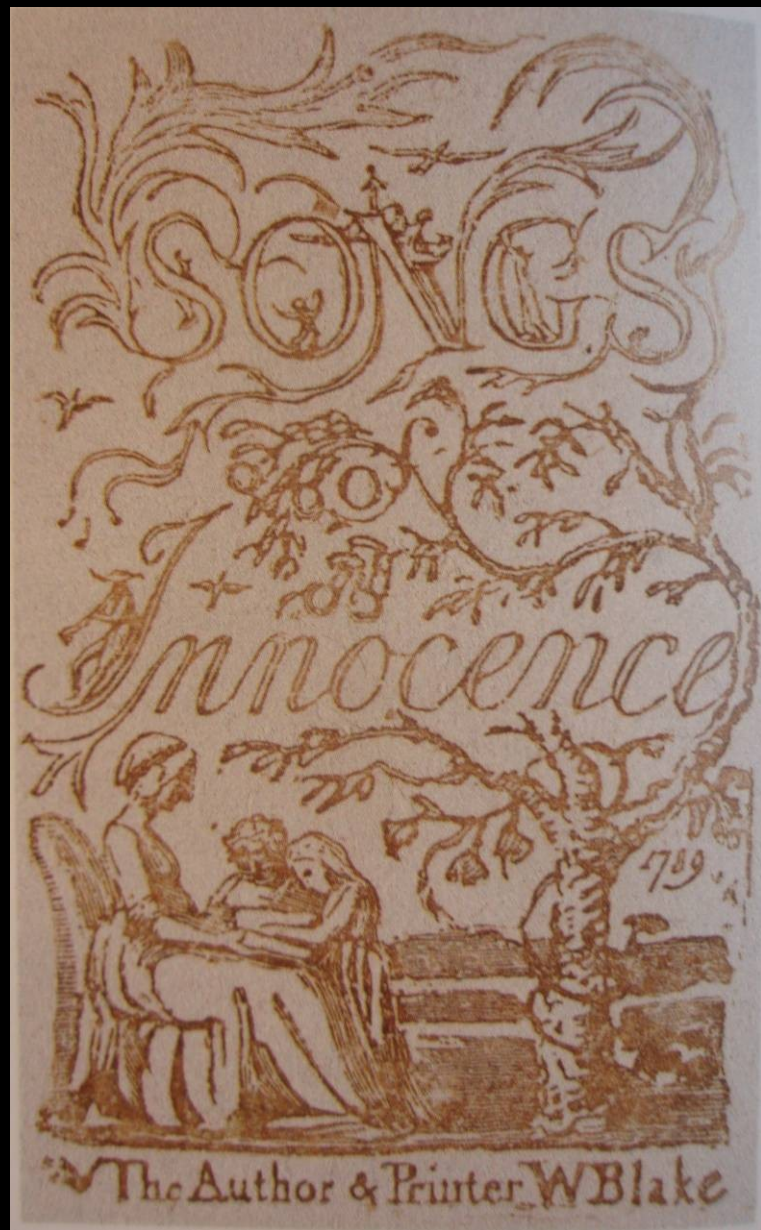
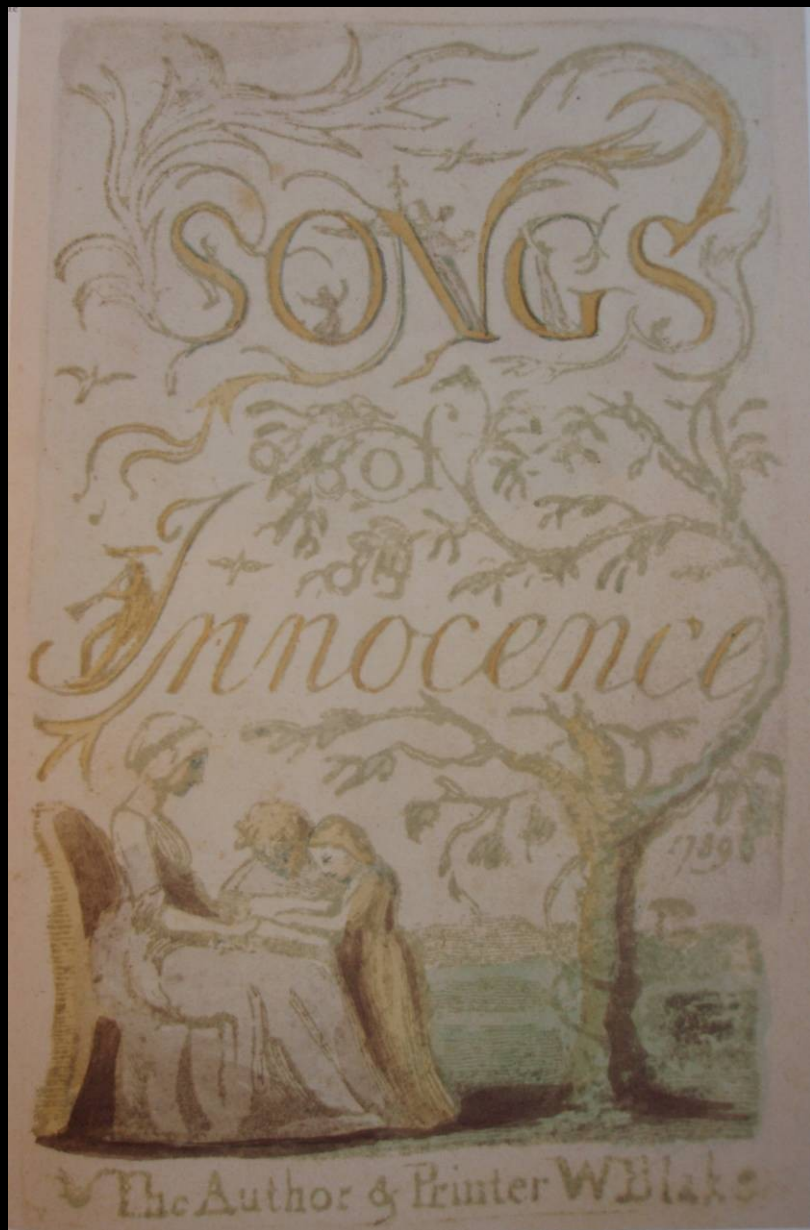
Oscar Kokoschka, Nevěsta větru, 1914

William Blake

Har a Heva se koupou, Mentha je sleduje, z první proročké knihy Tiriel, 1785-89

Perokresba, tuš, tužka, lavírování

William Blake, *Písně neviňátek*, 1789,
reliéfní lept, tisk, kolorovaný tisk reliéfního leptu

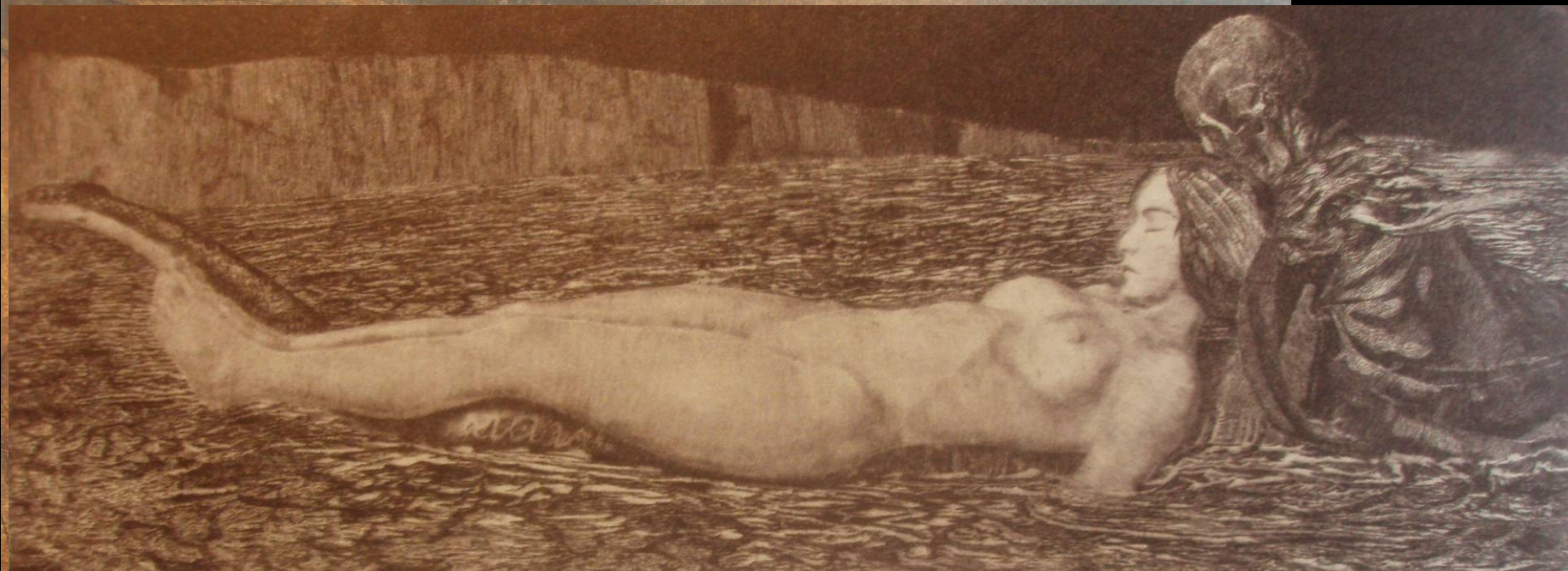

William Blake, *Los* (z ilustrované poémy *Jeruzalém*), 1800-20
lept, perokresba, akvarel, zlato
Yale Center for British Art, New Haven

Starý dnů, frontispice k tisku
ctví, 1794 (1824 samostatně)
z reliéfního leptu,
arelem

William Blake, Newton, 1795/c. 1805
Barevný tisk, akvarel

William Blake, *Satan radující se nad Evou*, c.1795
Barevný tisk, pero, tuš, akvarel

August Brömse, *Stará píseň*, z cyklu *Dívka a smrt*
1902, akvatinta, NG Praha

Johann Heinrich Füssli (1741-1825)
Dante a Vergilius na ledu Kosythos, 1774
perokresba, sépie, akvarel
Kunstahaus, Zürich
Johann Heinrich Füssli
Umělec přemožen velikostí antických
fragmentů, 1778-79
červená křída, sépie, Kunstahaus, Zürich

engs,
meda, 1774-79

rsburg

plátně, Institute of Arts, Detroit

1799 – profesorem Royal Academy

1801 – přednášky (x v rozporu s jeho tvorbou)

- prosazování klasicismu, ideálu
- odmítá osobní excentričnost
- odsuzuje hrůzná a násilná témata
- odmítá italský manýrismus

„Spánek v nás otevírá hostinec pro přízraky.“

sen – pasivní x snění (básnění, imaginace) – aktivní

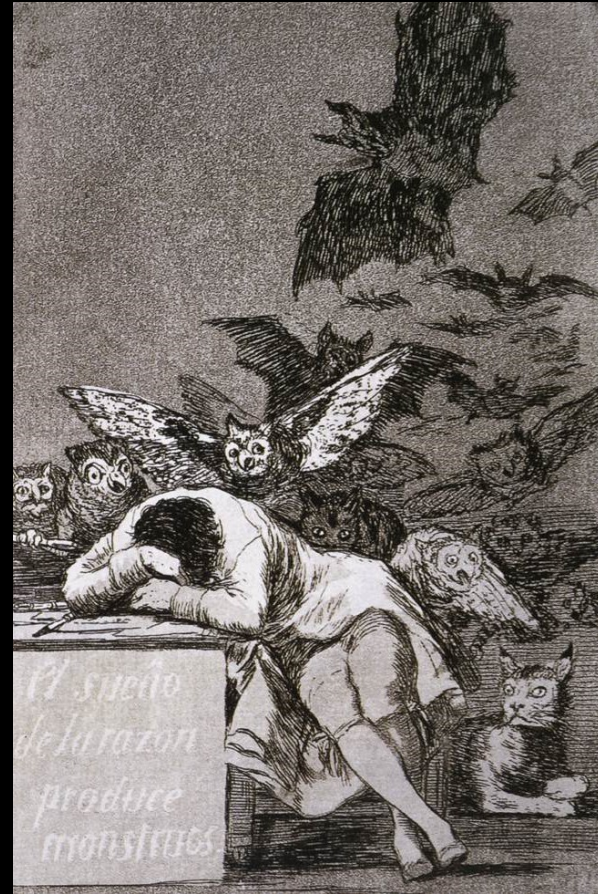
Gaston Bachelard, *Poetika snění*, 1960

„Spánek rozumu budí příšery.“

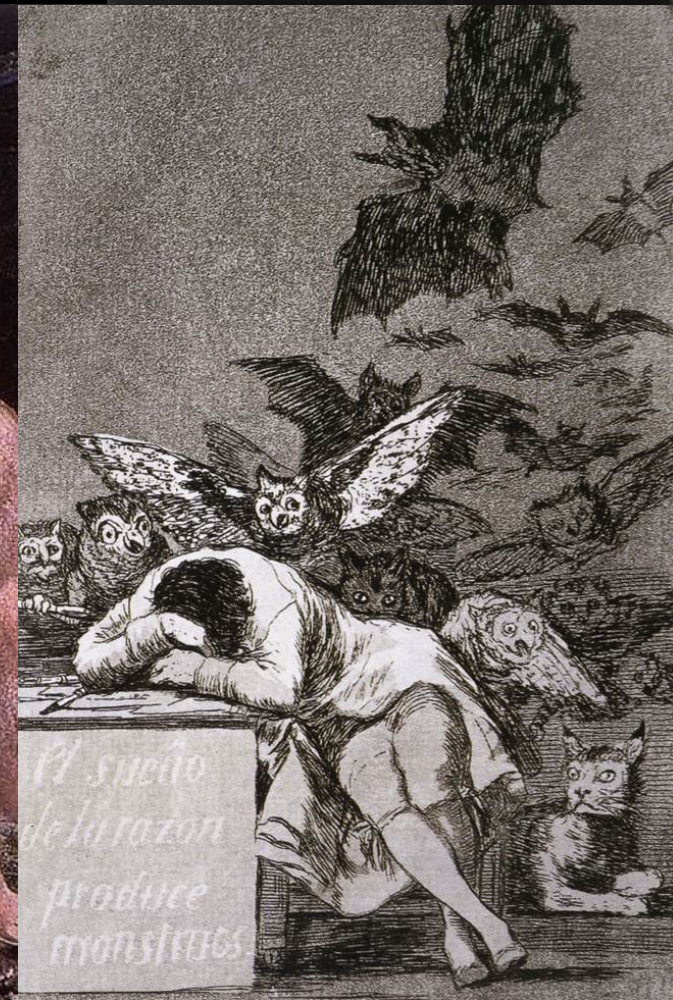
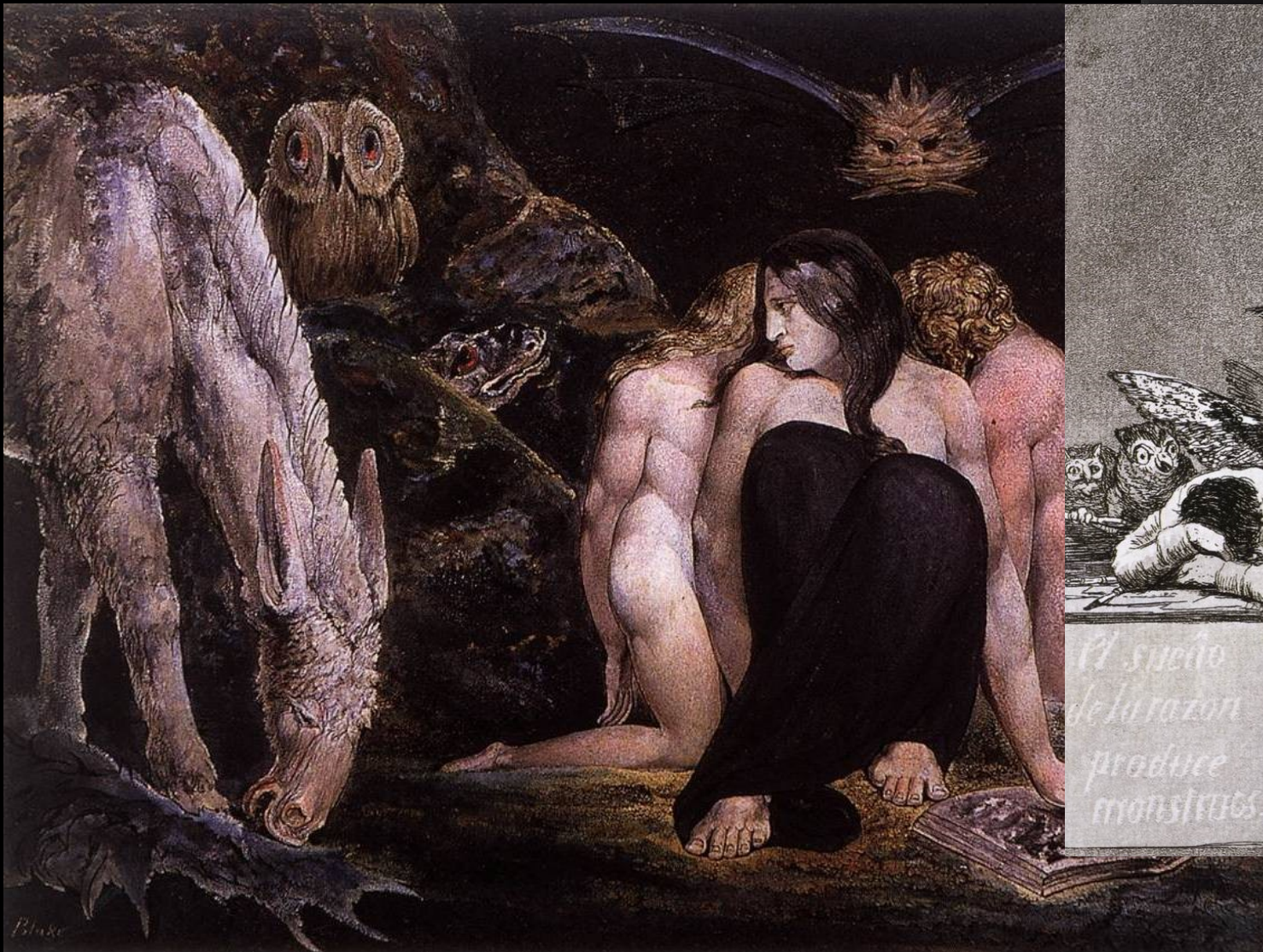
Francisco Goya, *Los Caprichos*, 1797-99

Heinrich Füßeli, *Noční můra*, 1790-91
olej na plátně, Goethe Museum, Frankfurt

Francisco Goya, *Spánek rozumu budí příšery*
1797-98, lept, akvatinta,
Museo del Prado, Madrid

William Blake, Noc Enitharmonovy radosti (běžně zvaná *Hekaté*), c. 1795
Barevný tisk, pero, inkoust, akvarel

Prerafaelisté (PRB):

1. (1848 – 1851) – W. H. Hunt – J. E. Millais – D. G. Rossetti
2. (od 1856) – D. G. Rossetti - E. Burne-Jones – W. Morris

John Ruskin o prerafaelistech (1851):

„Prerafaelismus je založen na jediném principu, a tím je *absolutní pravda*.“

- PRB krajina – je vytvářena až do posledního dotyku v *plein airu*
- PRB postavy – jsou věrným portrétem *žijících osob*
- PRB předměty – i ten nejnepatrnější je malován se *stejnou péčí*

John Ruskin:

„Běžte do přírody, *nic neodmítejte, nic nevybírejte, nic neopomíjejte*“

Ruskinův vkus: romantický (Turner, W. Wordsworth, W. Scott), vě

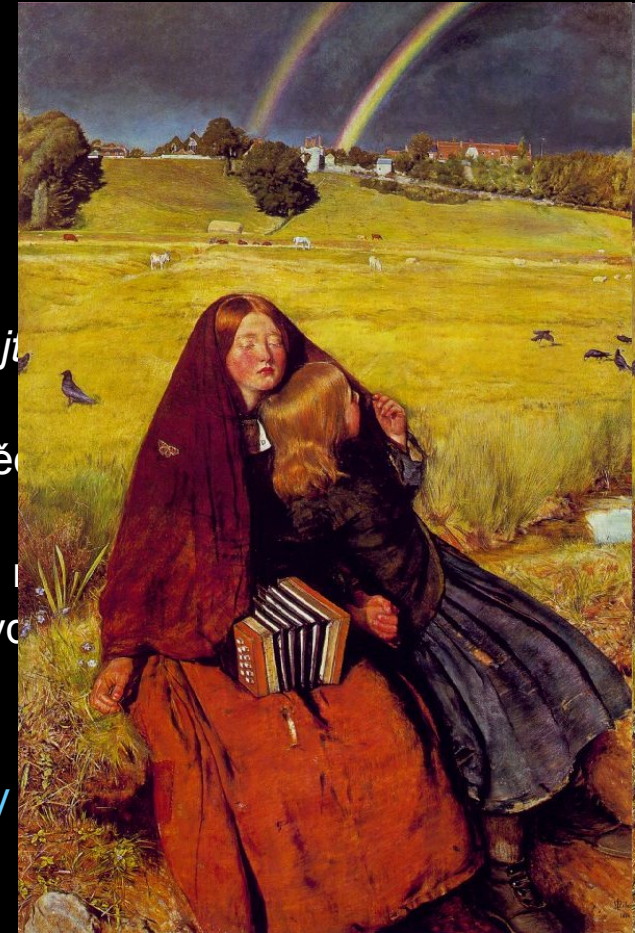
John Ruskin, *Modern Painters* (1843, 1846) – odsudek všeho, co

- postrenesanční evropská malba – stylizovaná, formální, nepravd

30. – 40. léta – zájem o prerenesanční dobu (*Arundel Society*)

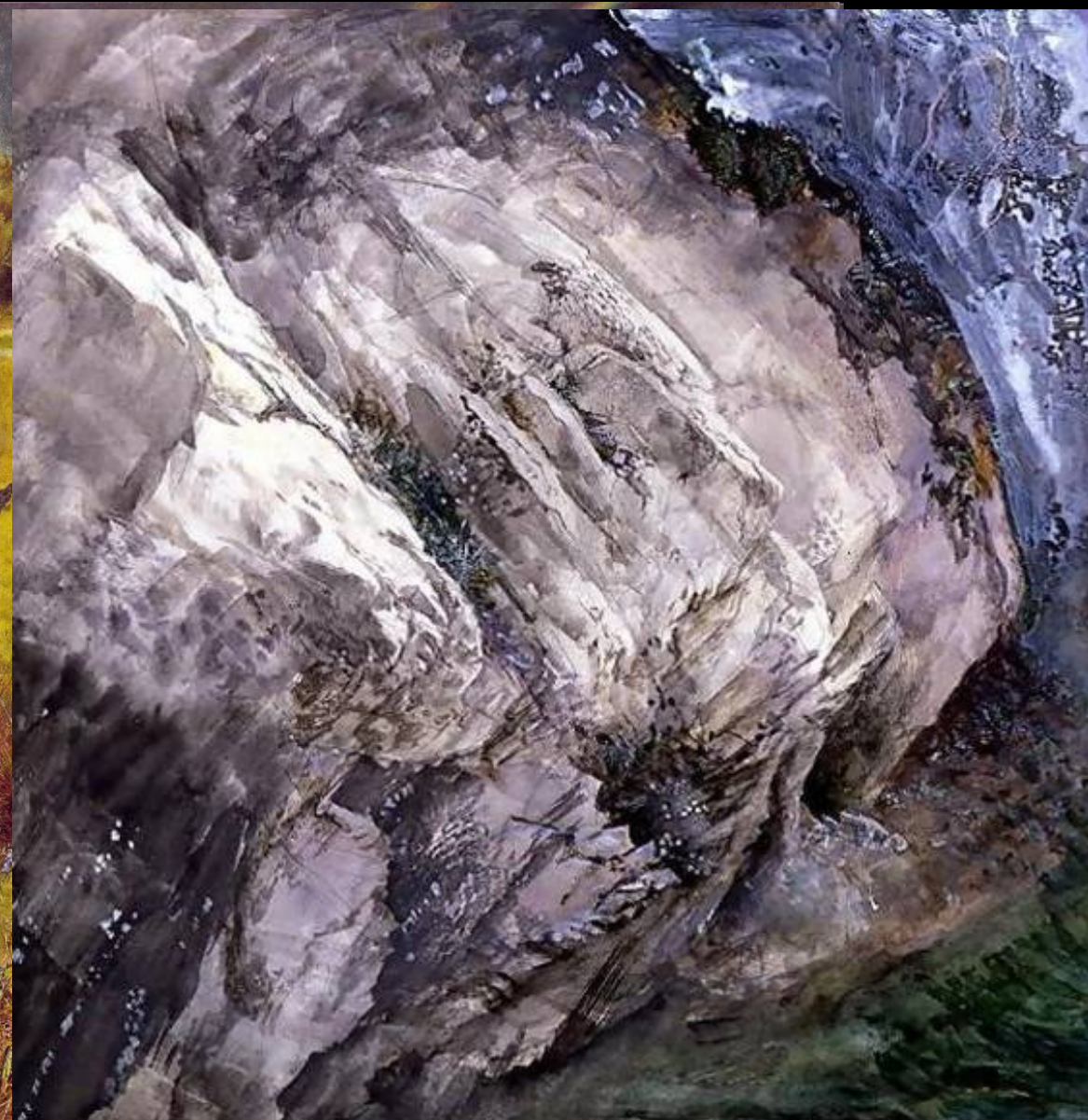
k. 30. a p. 40. let – Rossetti a Millais nastupují na *Royal Academy*

tradice)

John Ruskin, Amalfi, 1840-41, akvarel

J.M.W. Turner, *Slepá dívka*, 1854-56
Londýn, National Gallery
London City Museums, Art Gallery

John Ruskin
Skály a vegetace v Chamonix, 1854

Raffael, *Proměna Páně*, 1518-20
Pinacoteca, Vatikán

Sir Joshua Reynolds, *Pan Hare*, 1788-89, olej na plátně, Musée du Louvre, Paris

Buonamico Buffalmacco, Triumf smrti, kol. 1350, fresky, Campo Santo, Pisa

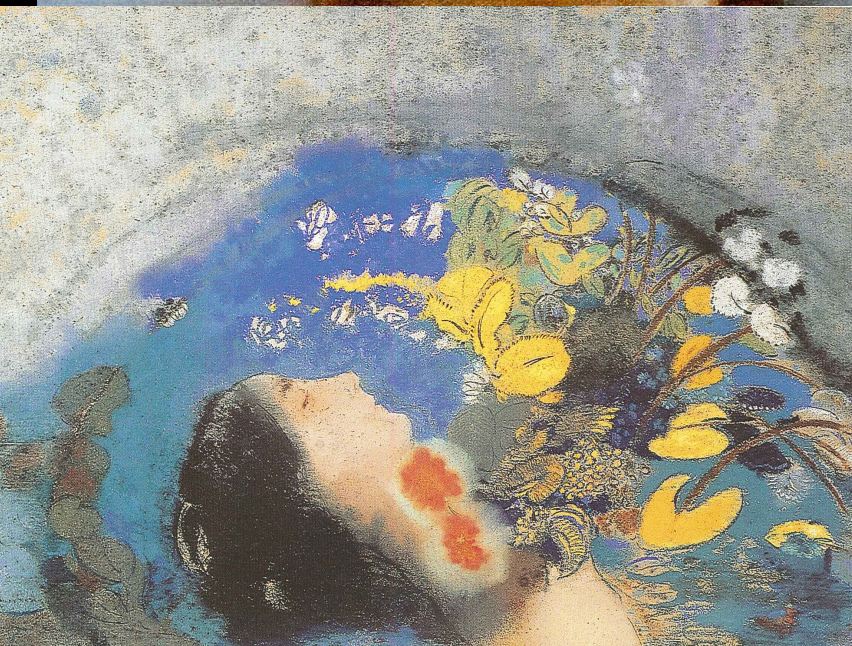
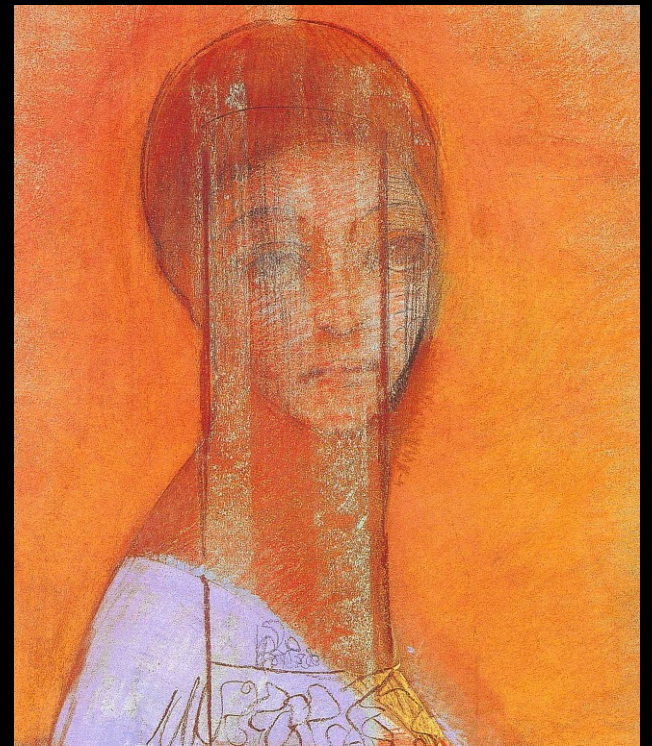
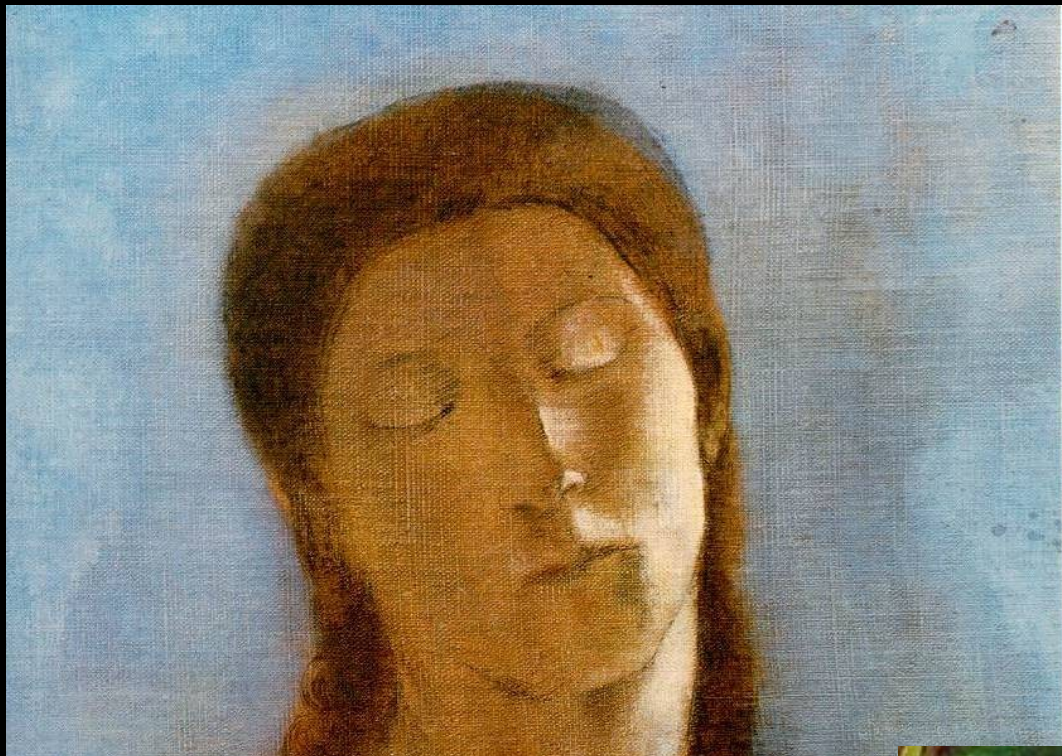
John Everett Millais (1829 - 1896), *Exhumace královny Matyldy* (detail), 1849

John Everett Millais, *Kristus v domě svých rodičů*, 1849-50, olej na plátně, Tate Gallery, London

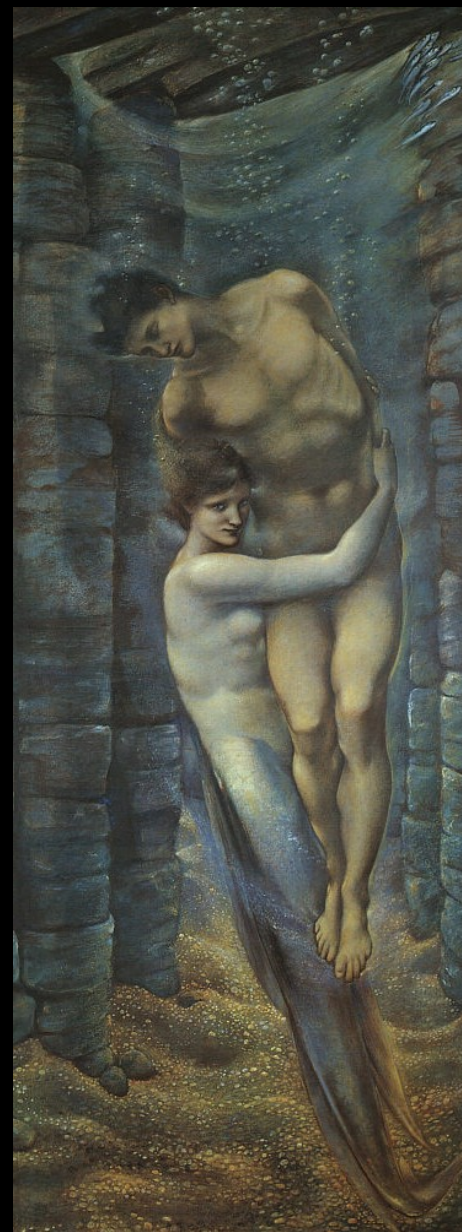

John Everett Millais, Ofélie, 1851-52, olej na plátně, Tate Gallery, London
Arthur Hughes, Ofélie, 1852, olej na plátně, Manchester Art gallery

Paul Albert Steck, Klesající Ofélie, 1895
Musée du Petit-Palais, Paris

Edward Burne-Jones, Mořské hlubiny, 1887

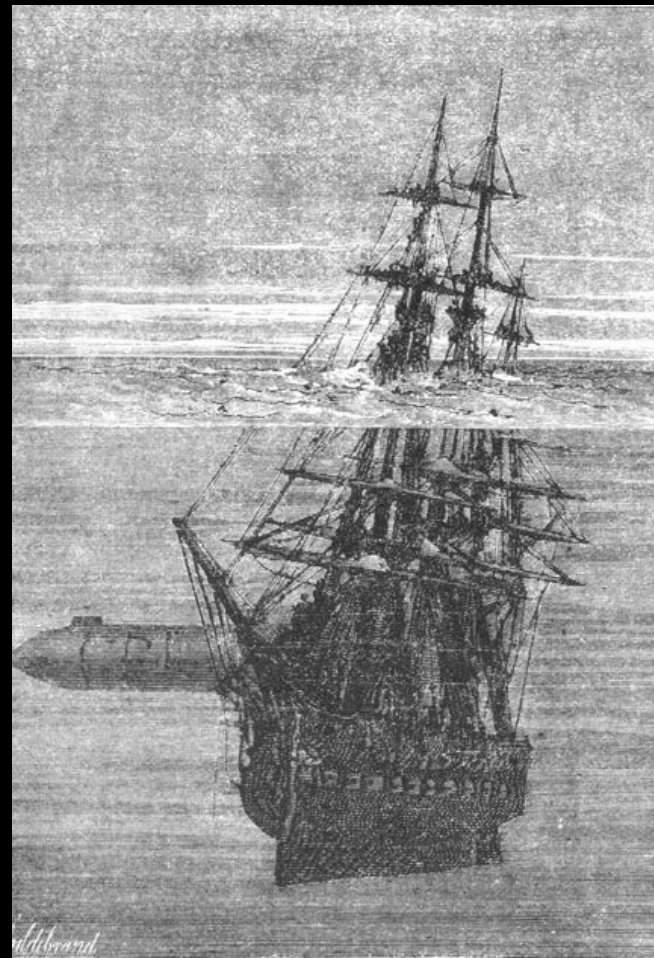
Gustav Klimt, Mořské panny (Bělice), 1899
Zentralsparkasse, Vienna

Edward Burne-Jones, Mořské hlubiny, 1887

Jan Konůpek, Ofélie, 1906-07

Jules Verne, Dvacet tisíc mil pod mořem (1870)
Ilustrace: Louis Riou a Alphonse de Neuville
„Obrovská loď se pomalu potápěla“

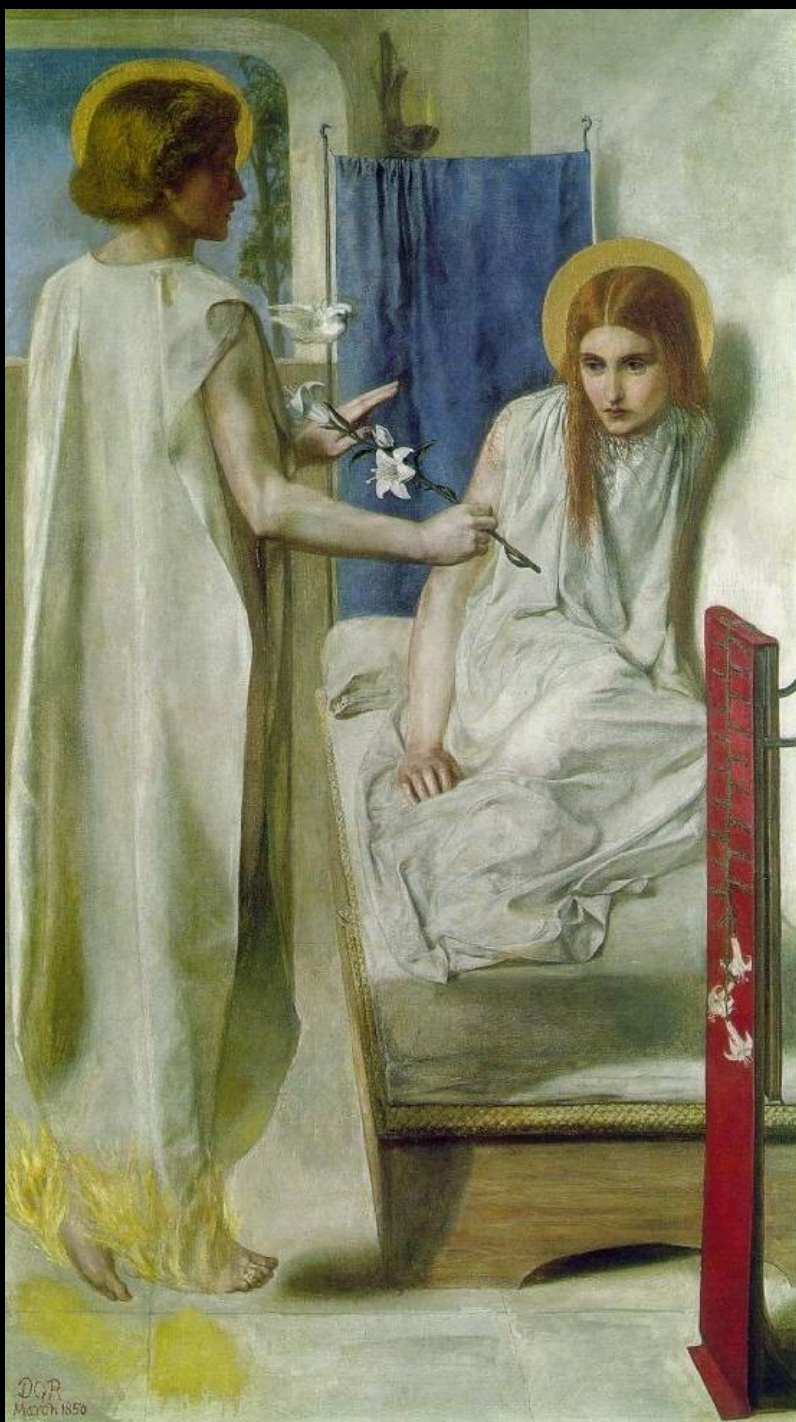

Max Klinger, Ztroskotání, z cyklu Život (1884)

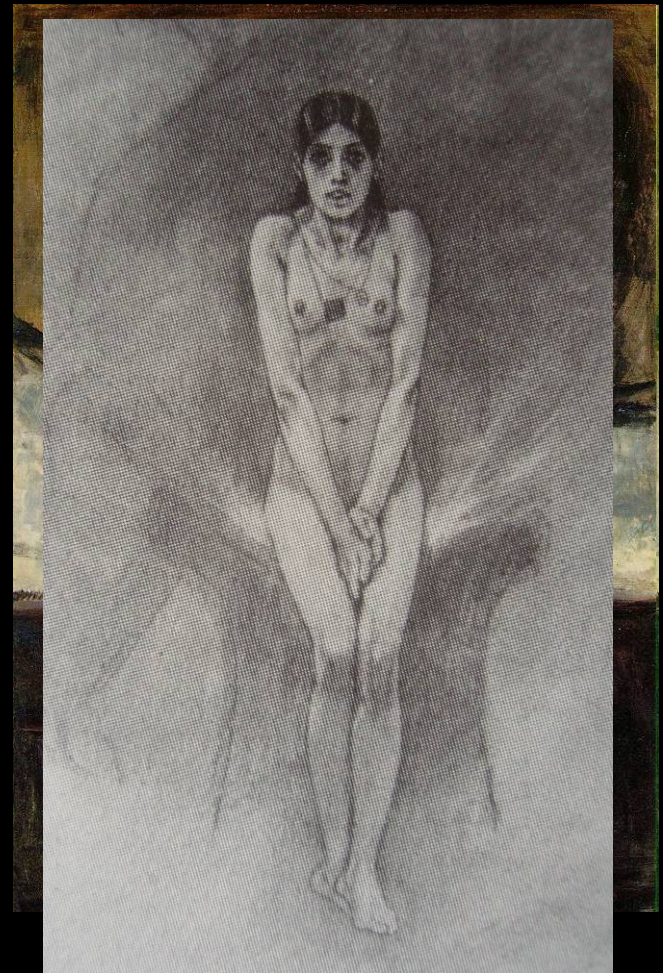

John Everett Millais
Listy podzimu, 1856

Edward Munch, *Puberta*, 1895

Félicien Rops, *Nejkrásnější láska dona Juana*
z cyklu *Les diaboliques*, 1879

Dante Gabriel Rossetti (1828-1882)
Ecce Ancilla Domini! (*Zvěstování*), 1850
olej na plátně, Tate Gallery, London

Pablo Picasso, Portrét Maxe Jacoba, 1915,
tužka, papír, s. sb.

Dante Gabriel Rossetti, Beata Beatrix,
1863

Dante Gabriel Rossetti, Aurea Catena
(Portrét paní Morrisové), c. 1868
tužka, barevné křídly, modrý papír, Fogg Art
Museum, Cambridge, Massachusetts

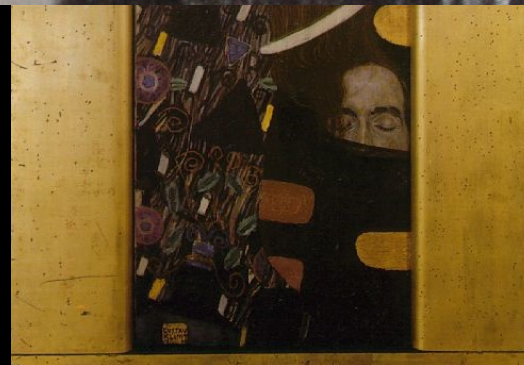
Dante Gabriel Rossetti,
Aurea Catena (Portrét paní Morrisové), c. 1868

Gustav Klimt, Portrét Adély Bloch-Bauer, 1907, s. sb.

Dante Gabriel Rossetti, *Albán na louce*, 1872
olej na plátně, Manchester City Art Galleries

Gustav Klimt, *Judith II*, 1909

Dante Gabriel Rossetti, *Astarté Syriaca*, 1877
olej na plátně, Manchester City Art Gallery

William Holman Hunt, *Obětní beránek*, 1854, olej na plátně, Lady Lever Art Gallery, Port Sunlight

William Holman Hunt, *Triumf neviňátek*, 1883-84, olej na plátně, Tate Gallery, London

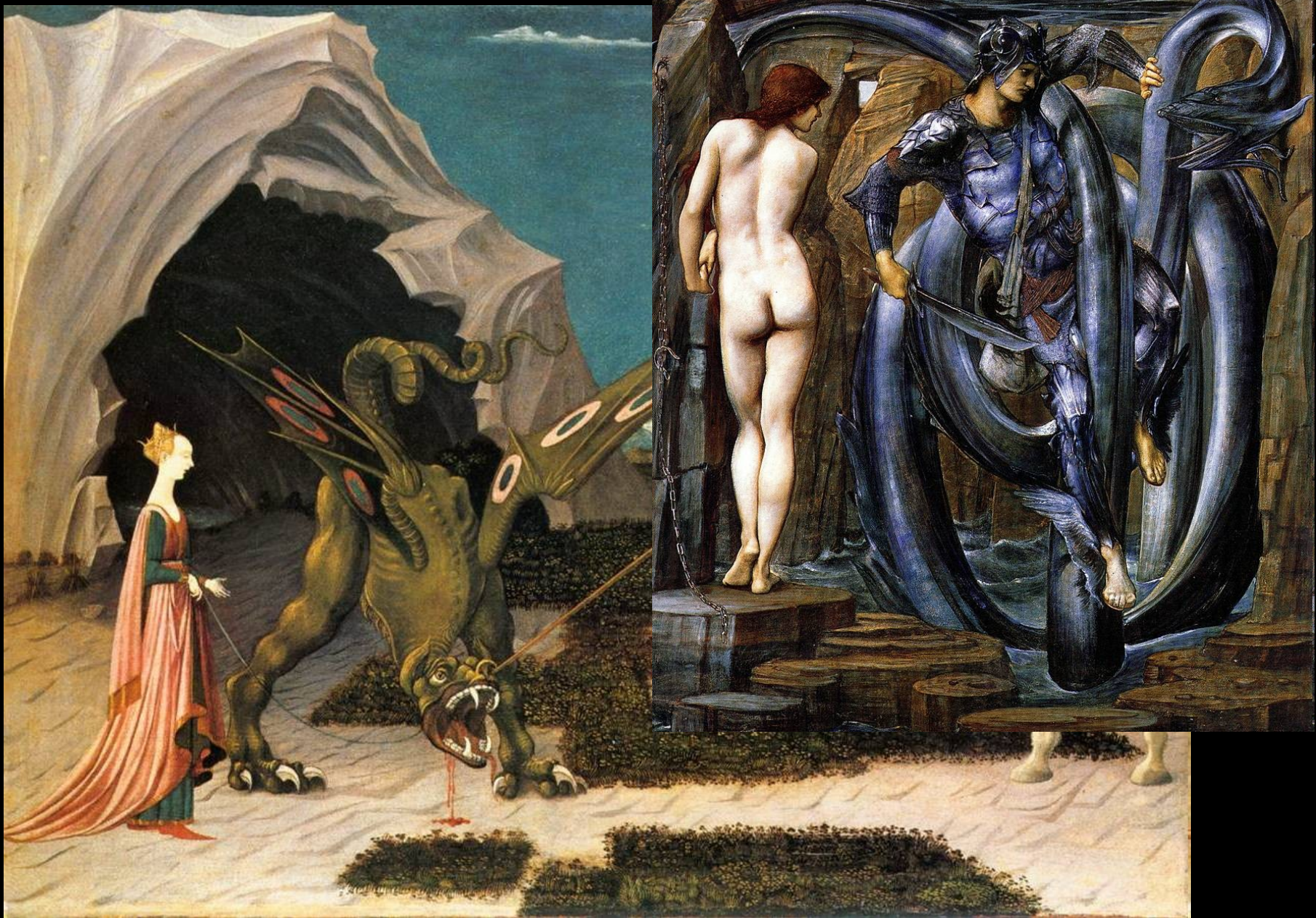

Edward Burne-Jones, Zrcadlo Venuše, 1875

Edward Burne-Jones

Perseus zabíjí mořského hada

1875-77

Paolo Uccello, *Svatý Jiří a drak*, 1458-60, olej na plátně, NG London

Edward Burne-Jones, *Mlýn*, 1870
Victoria and Albert Museum, London

Sandro Botticelli, *Primavera* (detail), s. 1482
Galleria degli Uffizi, Florence

Paul Delvaux, *Spící Venuše*, 1944

Edward Burne-Jones
ze série Šípková
Růženka, 1871-90

Sandro Botticelli
Venuše a Mars, c. 1483
Tate Gallery, London

Edward Burne-Jones, Král Capethua a žebračka
1884

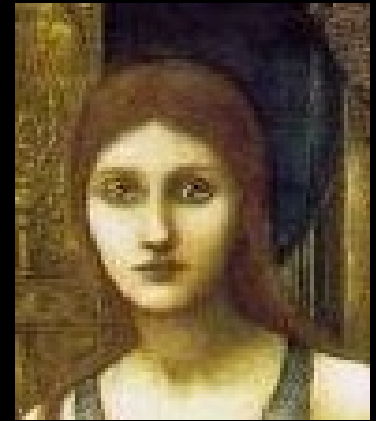
Edward Burne-Jones, Pan a Psyché, 1872-74

1872-74

1877

1884

1879

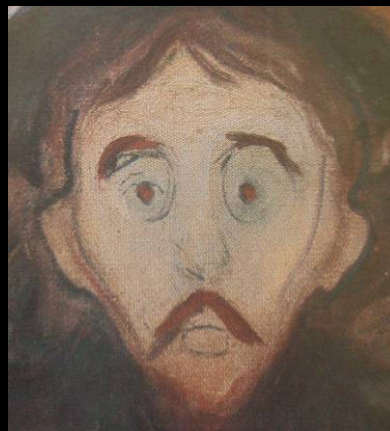
1881

1893

1899

1898-1900

1906

Edward Burne-Jones, Okouzlený Merlin, 1874

Edward Burne-Jones, Uhančivá hlava
1886-87

Edward Burne-Jones, *Pluto a Proserpina*, b.d.

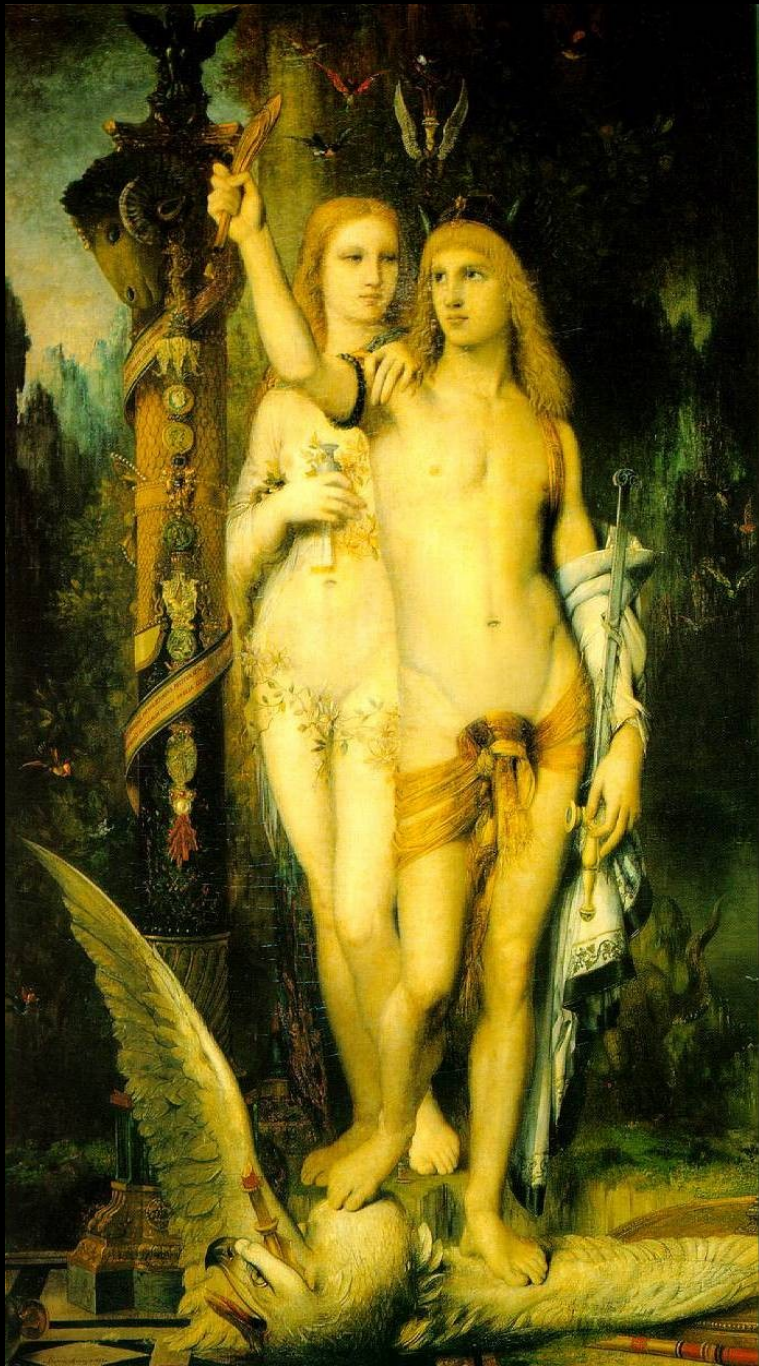
John Everett Millais, *Exhumace královny Matyldy*, 1849

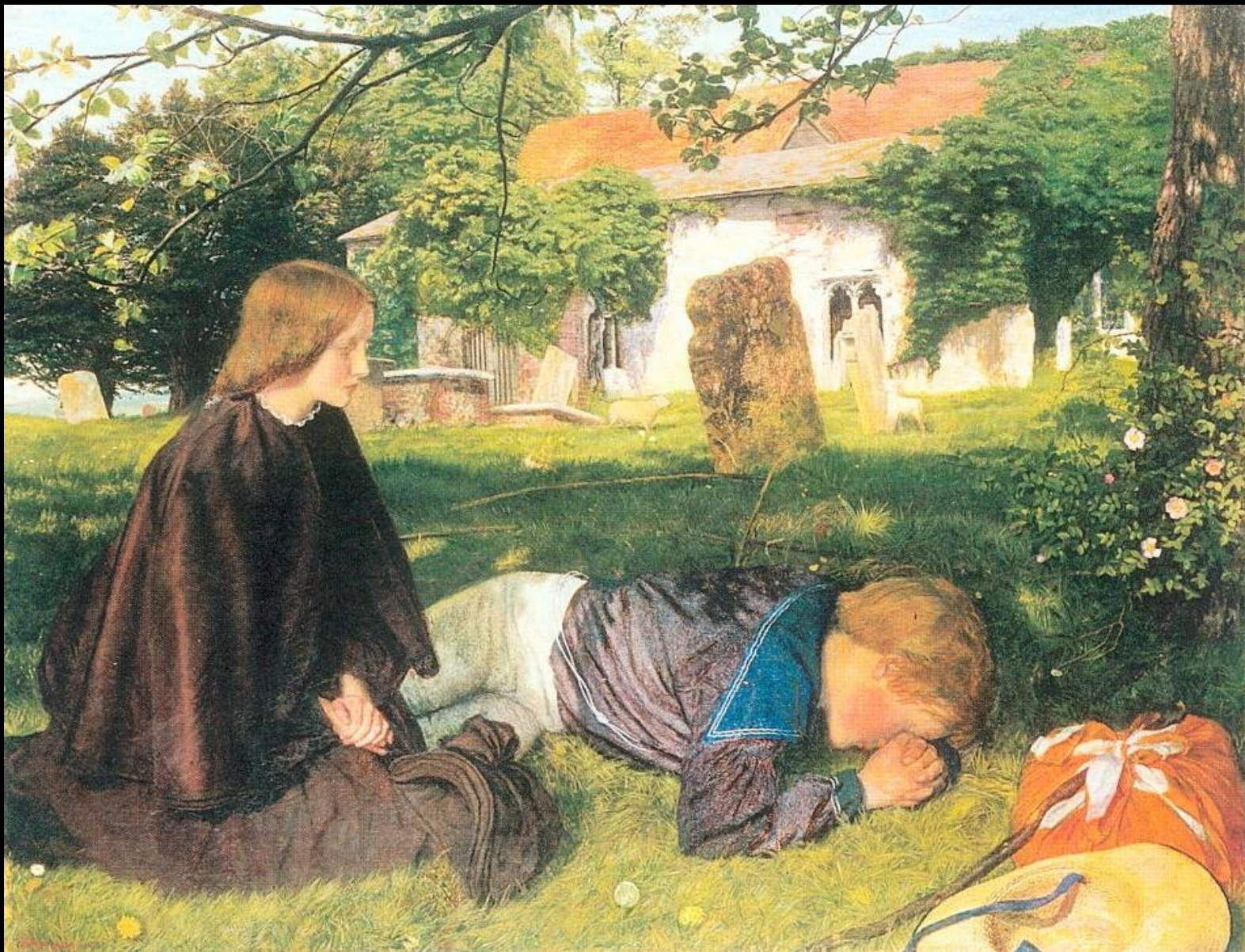
Jan Toorop, Osud, 1893, černá a barevné křídly

Aubrey Beardsley, *Herodiada přichází*, 1893, z ilustrací *Salomé* Oscara Wildea

Gustave Moreau, *Jáson*, 1865
olej na plátně, Musée d'Orsay, Paris

Arthur Hughes, *Návrat z moře*, 1863, olej na plátně, Ashmolean Museum, Oxford

Egon Friedell, *Kulturní dějiny novověku*, 1927-31

„Prerafaelismus trpěl vnitřním rozporem všech renesancí, neboť podnikl sebevražedný pokus vlít jediný skutečný život, totiž přítomnost, do mrtvých forem minulosti.“

„Ze života udělali zlatou arabesku a z umění hedvábnou tapetu.“

„Do života vstoupil uměle oživený Botticelliho typus. Ženy přišly o ňadra, boky, růžové tváře. Všude bylo vidět jen snivé, fragilní postavy, jejichž bledé hlavy připomínající květy na křehoučkých stoncích truchlí nad svými znavenými těly. Jak může lež získat takovou moc?“

John Ruskin o prerafaelistech (1851):

„Prerafaelismus je založen na jediném principu, a tím je absolutní pravda.“